

Punktprevalensmätning (PPM BHK) samt självskattning av Basala Hygienrutiner och Klädregler inom Region Jämtland Härjedalen

Bakgrund

Personal inom hälso- och sjukvård och omsorg behöver tillämpa basala hygienrutiner i sitt arbete. Det är den mest grundläggande åtgärden för att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning. Att få full följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler kräver ett långsiktigt arbete med utbildningsinsatser, regelbunden uppföljning, dialog med linjechefer och stöd från ledningen.

Basal hygien omfattar handhygien samt användning av arbetskläder, skyddshandskar och skyddskläder.

Enligt Socialstyrelsen ansvarar varje vårdgivare för att personalen följer föreskrifterna. I ansvaret ingår att ta fram processer och rutiner för att säkerställa att reglerna följs.

- vårdgivaren ansvarar för att all vårdpersonal har grundkunskap samt får regelbunden kompetensutveckling inom vårdhygien.

Den 4/2 2021 tog Hälso- och Sjukvårdsledningen beslut om att Region Jämtland Härjedalen utöver att delta i nationell mätning av PPM BHK via SKR, som gällt sedan tidigare, även ska mäta kvartalsvis i egen regi. Tillsammans med den nationella mätningen blir det 4ggr/år.

**Mätningar ska göras av alla
avdelningar/mottagningar/hälsocentraler som har patientnära
kontakter och som ska följa basala hygienrutiner (Tandvården
mäter i egen regi).**

Samtliga mätningar går till på samma vis som den nationella och registreras i PPM-databasen (Väntetider) av enheten själv.

Mätning

Metoden grundar sig på observationsstudier av medarbetare i patientnära arbete exempelvis vid omvårdnad, undersökning och behandling.

Observationsstudien sker under en i förväg angiven tidsperiod.

Observationerna ska utföras vid patientnära arbete exempelvis omvårdnad, undersökningar och behandling. Akuta situationer ska ej observeras.

Urvalet ska vara slumpmässigt både avseende personalkategorier och observerade arbetsmoment.

En/flera utsedda personer genomför iakttagelser. Dessa personer bör vara väl förtrogna med Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10), som punktprevalens mätningen baseras på. De olika yrkeskategorier som är representerade på avdelningen/enheten bör ingå i observationsstudien. Personal som arbetsterapeut/fysioterapeut/läkare bör ingå även om dessa skulle tillhöra annan EC. Cirka 10 observationer per avdelning/enhet och observationstillfälle rekommenderas. Är det färre än 10st som arbetar på enheten accepteras ett lägre antal. Varje person observeras med avseende på både basala hygienrutiner och klädregler. Personalen skall informeras om att observationer genomförs men inte när de sker.

1. Vårdhygien (VH) sänder påminnelse inför mätning.
2. EC utser någon/några som utför mätningen, viktigt att dessa läser på och känner till basala hygienrutiner och vad som gäller.
3. Protokoll fylls i och registreras enligt instruktion nedan.
4. Chef ansvarar för att resultat ses över och sammanställs för sin enhet, detta presenteras kontinuerligt för vårdpersonalen.
5. Varje avdelning gör en strategi, utifrån resultat, för förbättringsåtgärder samt uppföljning.

Kontakta Vårdhygien vid behov för hjälp med att visa EC/vårdutvecklare hur eget resultat tas fram ur databasen eller för diskussion kring förbättringsåtgärder.

Mätningstillfällen

Mars (nationell mätning)

Juni

September

December

Så här genomförs webbregistreringen

- Klicka på **länken: <https://ppm.vantetider.se>**
 - Fram tom mars 2022 kan inloggning göras med användarnamn (Jämtland) och lösenord (271Jämtland). Därefter kommer endast de som lagts upp som användare i Vantetider, och fått personligt inlogg, kunna registrera/arbota med resultat. Enheternas samordnare för Vantetider kan administrera användare.
 - Välj rapportering för Basala hygienrutiner och klädregler vid patientnära arbete och välj mätning.
 - Kontrollera att det är rätt studie du väljer tex PPM-BHK vecka 11-12, 2021 eller PPM-BHK Region J/H juni 2021
 - I rutan Enhet finns sjukhus/verksamhet eller avdelning/enhet i sökfunktionen.
 - Söker ni på sjukhus/verksamhet får ni göra ytterligare en sökning i sökfunktionen Enhet för att komma till den avdelning/enhet som ska rapportera från eller klicka bara på sök och då får ni upp sjukhusets/verksamhetens alla avdelningar/enheter. Om ni ej återfinner eran avdelning/enhet/vårdcentral var vänlig kontakta Vårdhygien.
 - Välj avdelning/enhet/vårdcentral och klicka på Nästa.
 - Vid ja/nej svar tryck på motsvarande knapp.
 - När observationen (= en personal) är färdigregistrerad - klicka på "Spara".
 - När registreringen av en observation/personal sparats genereras ett löpnummer som ska föras in på pappersprotokollet i kolumnen längst till höger. Detta nummer måste sparas då det endast är genom det som eventuella ändringar av fel kan åtgärdas i efterhand.
 - Genom att klicka på "Punktprevalensmätning" ovanför menyraden, återkommer du till startsidan.
 - Vid nationell mätning: Efter avslutad webbregistrering daterar och signerar ni pappersprotokollet på framsidan. Protokollen sparas till dess att resultaten presenterats på nationell nivå. Löpnumret på pappersprotokollet är det enda sättet att hitta den inmatade observationen igen om efterkontroll/ändring behöver genomföras.
- Vid mätning i egen regi kan protokollet kasseras när registreringen är gjord.

Se protokoll nästa sida

2021-01-01

6 (8)

EXEMPEL

Observerad person	Yrkeskategori	Korrekt desinfektion av händerna före	Korrekt desinfektion av händerna efter	Korrekt användning av handskar vid risk för kontakt med kroppsvätskor ⁴	Korrekt användning av engångsförkläde av plast/patientbunden skyddsrock ⁵	Korrekt följsamhet till basala hygienrutiner (korrekt i samtliga fyra steg) ⁶	Korrekt arbetsdräkt	Fri från ringar, klockor, armband, bandage och stödskenor	Naglar korta och fria från nagellack och konstgjort material	Kort eller uppsatt hår	Korrekt följsamhet till klädregler (korrekt i samtliga fyra steg) ⁶	Korrekt följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (Korrekt i samtliga åtta steg) ⁶	Löpnr ⁷ för att möjliggöra ev. korrigeringar i efterhand
1	Ssk	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	
2	Usk	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
3	Läkare	Ja	Ja	ej relevant ⁴	ej relevant ⁶	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
4	Studerande	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
5	Vårdbitr.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	

Tabellen fylls sedan på med det antal observationer som genomförts och rekommenderat antal är 10 observationer.

⁴ Om det patientnära arbetet vid observationen inte kräver handskar ifylles här "Ej relevant". Om alternativet "Ej relevant" är ifyllt räknas detta som korrekt.

⁵ Om det patientnära arbetet vid observationen inte kräver plastförkläde/skyddsrock ifylles här "Ej relevant". Om alternativet "Ej relevant" är ifyllt räknas detta som korrekt.

⁶ Ifylles endast i databasen vid registrering av aggregerade data. Vid registrering på avdelnings/enhetsnivå beräknas detta automatiskt via databasen.

⁷ Löpnummer erhålles vid registrering i databasen och fylls i på pappersprotokollet, för att möjliggöra ev. korrigering i efterhand. Endast genom detta nummer kan eventuella fel korrigeras i efterhand.

Självskattning av Basala hygienrutiner och klädregler

Som komplement till ovanstående mätning används självskattningsblankett som är uppdaterad och utformad så att ett lärande ingår.

Vårdhygien rekommenderar att mätning via självskattningsblankett görs minst en gång/kvartal, lämpligen på Apt för att nå så många som möjligt.

Chef ansvarar för att resultat ses över och sammanställs, samt arbetar kontinuerligt med vårdpersonalen för att uppnå förbättring.

Avdelningar som ej når 90% följsamhet till Basala hygienrutiner och klädregler bör mäta månadsvis. Mätningen är anonym, dvs inget namn på blanketten.

Länkar till självskattningsblanketter

För läkare

För övrig vårdpersonal